www.kurdistannet.org

پرژەی ئاوی فێنك

حەمەسەعید حەسەن

هەمیشە بە دەوری نووسیندا دەخولێمەوە، وەك سووڕانەوەی تاوانبار بەدەوری شوێنی تاوانەکەیدا.خەو بەوەوە دەبینم، نووسینم لە شەوی نووتەکی هەژاردا، ڕۆڵی ئەستێرەیەکی گەش، یان هیچ نەبێ کز ببینێ. دکتۆر مەحمود عوسمان نیم ئامۆژگاری حیزب بکەم، لە هەوڵی ئارایشکردنی ڕوخساری حیزبدا نیم ، سەرقاڵی نیشاندانی سیمای درێوی ڕاستەقینەی حیزبم.

ئاسۆ(1)گیان تۆ دڵت سپی بوو وەك لۆکە، توونی گەرماوی حیزب ڕەشی کرد. دڵی پڕ کردی لە ترس، سەری پڕ کردی لە تاڵی سپی، گەرووی پڕك کردی لە هەنسك، جامی پڕ کردی لە ڕۆندك، سنگی پڕ کردی لە کۆکە، شەوی پڕ کردی لە بێداری، خەونی پڕ کردی لە مۆتەکە. حیزب توانای بیرکردنەوە، هێزی نووسین، حەوسەڵەی گوێگرتن، تاقەتی دیالۆگ، باڵی فڕین، خاوێنی منداڵی و تامەزرۆیی بۆ نیشتمانی لێ زەوت کردی.

حیزب لە بری چەکی ڕاستەقینە، شمشێرێکی دارینەی پێ بەخشیت. هێندە لە حیزب دەترسی، دەستت دەلەرزێ، ئەوی دەستی بلەرزێ، نیشانە ناپێکێ. حیزب ئازادی لێ زەوت کردی و لە زیندانێکی تاکە کەسیدا بەندی کردی، ئەوەتا ئاگات لە هاوزیندانەکانیشت نییە. حیزب هەر تێکشکانێك ومیدالیایەکی پێ بەخشیت .حیزب هیچ نەبوو ، دروشم نەبێ. حیزب گۆشتی بردی و ئێسکی بۆ بەجێ هێشتی. حیزب هەموو شتێکی بۆ خۆی برد و ڕزگارکردنی هەموو دنیاشی بەتۆ سپارد. لەبیبانی ژیانی تۆدا، حیزب بوو بەسەراب .هەر خەریکی بەرپەرچدانەوەی ڕەخنەکانی نەیارانی حیزبی ، هەر خەریکی خاوێن کردنەوەی فایلی ناوبانگی زڕاوی حیزبی!

مسوڵمان پێی وایە بێجگە لە خوا، هەمووان بە پەیامبەرانیشەوە، دەشێ هەڵە بکەن، مەنسوور حیکمەت خوای تۆیە و هەرگیز ناکەوێتە گۆمی هەڵەوە. حیزب زەڕنەقووتەیە، تۆ تووکی لەشی وپەڕی باڵی بە!تۆ شاعیری، چاوەڕێ بووم ڕاستگۆیی تاقە خەوشت بێ، ئینسان ئەگەر ڕاستگۆ نەبێ، ناتوانێ شتی جوان بنووسێ. جێی داخە تۆ هەندێ جار وەك سیاسەتبازەکان ڕاهاتوون. پەنات بۆ ناڕاستی بردووە. نووسیوتە لە ڕوانگەی حەمەسەعیدەوە: (تالیبانەکان نوێنەری بزووتنەوەی چەوساوەکانی دنیان.)یان: (حەمەسەعیددەڵێ: ئەوی وەك من بیر نەکاتەوە،پێوەندی گومان لێکراوی هەیە.)یان: (حەمەسەعید ڕەخنەی ئەوەی لە شێرکۆ هەیە کە شیعری بۆ بارزانی گوتووە.بەڵام خۆشی هەر هەمان کار دەکا.) یان:(حەمەسەعید قسەکانی قەڵەم بەدەستانی کوردستانی نوێ دەنووسێتەوە.)

دەشێ بەهانابردن بۆ ئەو شێوازە هەرزانە، هەندێ خوێنەر فریو بدەی، وەڵێ خەمی گەورەی من ئەوەیە: ویژدانت چۆن ڕێگەی پێ داوی ئەو قسانە کە دڵنیای ڕاست نین و لە هەڵبەستراوەکانی خۆتن، بنووسی! من کە درۆ ناکەم، بە پلەی یەکەم لەبەر ئەوەیە شەرم لە خودی خۆم دەکەم، ئاخر ئەوی درۆ لەگەڵ خودی خۆیدا بکا، لەگەڵ هەموو دنیاشیدا دەکا. هەموو هەڵبەستراوەکانت بە سنگێکی فراوانەوە لێ وەردەگرم و لێت دەپرسم: ئاخۆ هیچ نەبێ لە خودی خۆت تووڕە نابی؟ قسەیەکی زبر بەخۆت ناڵێی؟ ئایا ئەو ڕەوتارە شوێنپێکەوتنی ستالین نییە؟ من هەڵوێستێکی وا بنوێنم، قێز لە خۆم دەکەمەوە.

حیزب شتێکی پیسە، گەر بەتەنگ پاراستنی خاوێنی خۆمانەوە بین، دەبێ لێی دوور بین. حیزب دەتکا بە دوژمنی ئازیزترین کەست.حیزب تەنیایت پێ دەبەخشێ. دەترسم بمریت و بە هۆی بۆنی تەرمەکەتەوە حیزب هەواڵی مەرگت بزانێ.حیزب چەند وەفای بۆ ئەبووبکر عەلی هەبوو، هەر هێندەشی بۆ تۆ دەبێ. سبەی ئەگەر لەسەر ناکۆکی فیکری دەستبەرداری حیزب ببی، هاوڕێکانت، ئەوانەی هەنووکە هێندە شێلگیرانە داکۆکیان لێ دەکەی، ئەگەر زۆر ڕێزت بگرن دەڵێن: پاری حیزبی دزیبوو،

دەرکرا.سەرنجی ئەم جنێوانە بدە کە دەروێشانی مەنسوور حیکمەت لە ماڵپەری(رۆزنە)ی سەر بە (حککا)وە، بەهاوڕێیانی دێرینی خۆیانی دەدەن. محەمەد فەتاحی دەڵێ:(وازمان لێ نەهێنان، تاپێمان خستە سەر کلکیان.)یان:(ئاواتە خوازم کاتێك بە شەق لەو (خوێڕی)یانە هەڵدەدرێ، بە کامیرا دیمەنەکە وێنە بگیرێ)کۆرشی مودەریسی بە کۆمەڵە دەڵێ(ڕێکخراوی چەقۆکێشان)و بە ڕێبەرەکانیشیان دەڵێ: ڕەزیل(خوێری)کەسیف،(چەپەڵ)سەخیف(پڕوپووچ.)
عەبدولاسەید موڕادی،بە هاوڕێ دێرینەکانی دەڵێ:(تف لە ڕووتان، سەرخۆشانی چەقۆکێش.)ئایا ئەم جنێو فرۆشانە دەستیان بڕوا، لە ستالین دڕندەتر نابن؟حەمید تەقوایی لە نووسینێکدا بە نێوی:(بمرێ حیزب، بژی خۆم 1999/7/11 بە ئیرەج ئازەرین و ڕەزا موقەدەم، (هەردووکیان لە دامەزرێنەرانی کۆمۆنیزمی کارگەری بوون و لێی جیابوونەوە.)دەڵێ: (نازانم ئێوە چ جیاوازییەکتان لەگەڵ (حزب الله)دا هەیە، مەبەستم لەم قسەیە بەرزکردنەوەی ئێوەیە، نەك شکاندنتان.) دروشمەکانی حیزب زۆر جوانن، ئەگەر دروشم ڕۆڵی کاربڕی گێڕابا، هەنووکە سوودان لە هەموو بوارێکدا پێشی سوێدی دابووەوە. ئاخر ئەو دروشمانەی لەوێ بڵند کراوەتەوە، گەلێ لەو دروشمانەجوانترن،کە لەسویدبەرز دەکرێنەوە.جەنەڕاڵ دیگۆل فەرەنسای ڕزگار کرد، جەنەڕاڵ (جیاب)یش ڤێتنام، دەشێ جەنەڕاڵ پایز (2) کوردستان ڕزگار بکا، وەلێ جەنەڕاڵ مەنسوور، بستێ لە خاکی ئێرانی پێ ئازاد ناکرێ، ئیللا مەگەر دەست بەداوێنی
(جەنەڕاڵ مۆتۆرن) ەوە بگرێ!(3) ئیرەج ئازەریندەڵێ(مەنسوور حیکمەت لە نووسینێکیدا خۆی بە پاڵەوان نێوزەد کردوە، ئەوانەی بە خۆیان دەڵێن پاڵەوان، فشە پاڵەوانن. فشە پاڵەوان کەسێکی گاڵتە جاڕە لە ڕێی لاساییکردنەوەی پاڵەوانانەوە، لە مەیدانێکدا خەڵکی دەهێنێتە پێکەنین.ئەو فشە پاڵەوانە چ داماوە کە خۆی لێ گۆرابێ و پێی وابێ، پاڵەوانێکی ڕاستەقینەیە.)ئاسۆ بەقسەم بکە، دێرە، شەقێ لە حیزب هەڵبدە، سەرت بە شەقی شیعر بسپێرە!
هەروەك چۆن مسوڵمان لە ژێر ئەفسوونی ئەفیونی بەڵێنەکانی محەمەددا بەنگ دەبێ چاو دەبڕێتە بەهەشتێکی وەهمی، پەیمانەکانی مەنسووریش بە هەمان شێوە تۆیان بەنگ کردوە. لێنین کە شۆرشی ئۆکتۆبەری هەڵگیرساند، ڕێبەری بزووتنەوەیەکی کۆمەڵایەتی وپێشەوای پڕولیتاریای ڕووسیابوو،ئەندامانی حیزبەکەی هیچی وای لە چارەکەمیلیۆنێ کۆمۆنیست کەمتر نەبوو. پێم نالێی جەنەڕاڵە بێ لەشکرەکەی تۆ بە کام هێزەوە (کۆماری ئیسلامی ئێران دەڕووخێنێ؟) بەنگ بەرت بدات و قسەی وات لێ ببیستم، بە وڕێنەی سەرمەرگی تێدەگەم. کە خومەینی مرد، یازدە میلیۆن کەس دوای تەرمەکەی کەوتن، تۆ بڵێی مەنسوور لەتاران یازدە دۆستی هەبێ!بڕوا ناکەم سەرقاڵی لە خشتە بردنی خەڵکی بی،ئەوەیان زیاتر ڕێی تێ دەچێ، بەنگ کرابی، خوازیارم پڕژەی ئاوی فێنك و نەرمە زللەی دۆستانەی ئەم نووسینە ڕاتبچڵەکێنێ. جێی داخە حیزبەکەت کارگەری بەرهەمهێنانی ئینسانی گوێڕایەڵە، ئینسانێ توانایپرسیار کردن و گومان ورووژاندنی لێ زەوت کرابێ.من گوتبووم: (لە ئەورووپایی هەواری دیموکراتی و مرۆڤایەتیدا، مامۆستایانی پڕۆلیتاریا، شاسوارنی بواری قەلاچۆکردنی ئینسان بوون،ئاخۆ ئەگەر کەسێکی وەك مەنسوور حیکمەتی پەروەردەی ئاسیای مەڵبەندی دڕندایەتی، دەستی لە دەوڵەت گیر ببێ،ڕووخساری چاوچیسکۆ سپی ناکاتەوە؟)(5)
هاوڕێکەت کە ڕەخنەی لەو(کوفر)ەم گرتبوو،(6) ئەگەرچی تەنانەت لە ڕوانگەی ئیسلامیشەوە، نەقڵی کوفر، کوفر نییە، وەلێ بەستەزمانە کە ئەو پەرەگرافەی نووسیبووەوە،بازی بەسەر ناوی ڕێبەری پیرۆز: مەنسوور حیکمەتدا دابوو، وای بۆ چووبوو، ئەگەر ناوەکەی لەو ڕستانەدا بنووسێتەوە، باخۆی خاوەنی قسەکانیش بێ، هەر پێی کافر دەبێ!زمان مەرجی هەبوونی فیکرە، ئاخر بیر ناتوانێ لە دەرەوەی زمان دابێ(7)و ئەگەر زمان نەبوایە فیکریش نەدەبوو، بۆیە کەسی خاوەن فیکر ناچارە گرنگی بە زمان بدات و
پوخت بنووسێ. ملنەدان لە بواری زماندا، ڕەنگدانەوەی نەزانییە و تاکە دەسەڵاتێکی فاشست کە دەبێ هەموومان بەڕێزەوە سەری بۆ نەوی بکەین، زمانە.بەوەی باشە زمان توانای خۆ خاوێنکردنەوەی هەیە،دەنا لە ئەنجامی هەوڵی ناپیرۆزی

Kurdistan Net ©

زمانسەقەتانەوە،هەنووکەگوڵی ڕوونی زمانی کوردی، زەلکاوێکی لیّڵدەبوو.زمان بەردەوام گەشە دەکات و جوانتر دەبێت وئەوە زمانی جوانیشە بەرگەی زەمان دەگرێ.

ئێستا بۆ شێوازی کرمانجی خووارو ستاندارد پەیدا بووە و دەبێ ڕەچاو بکرێ.لە باخی زمانی کوردیدا، نووسینی ئێوە گیاکەڵەیە، دەبێبژار بکرێ.وەختم کەمە، دەنا بە تاوانی پیسکردنی ژینگەی زمانی کوردی، داوام لەسەر تۆمار دەکردن. ئێوە بەزمانێ دەنووسن، کە بێ ئەوەی مەبەستتان بێ، سەر بەقوڕ دەهێننە قاقای پێکەنین.نووسینتا پڕە لە ووشەی(جالیب)لەبابەتی:(بوحران،جونبوش،جەرەیان، خەفەقان، دەخالەت،سوننەتی، گەراش، موشەخەس، مەترەح، مەراسیم، نەزەر.)زمان کە ڕووداوێکی کۆمەڵایەتییە،لە کۆری ئێوە بترازێ، لە هیچ گوندێکی دنیادا کەس بەو زمانە عەنتیکە ناپەیڤێ. ئێوە کە دێنە ئەورووپاش لە بری ئینگلیزی،یان ئەڵمانی، فێری زمانی فارسی دەبن !

ئاسۆ گیان: من بە هاوڕێکانتم گووت: کە مانای وشەیەك نازانن، مەیخەنە ڕستەوە، کەچی تۆش هەمان هەڵەت کردوە، ئاخر کە نازانی مەبەست لەپاژنەی ئاخیل چییە،خۆ زۆریان لێ نەکردووی، مەیخە ڕستەوە!ڕێز لە خوێنەر دەگرم و چیرۆکی ئاخیل و پاژنەی تەڕ نەبوویت بۆ ناگێڕمەوە،تەنیا ئەوەندەت پێ دەڵێم:پاژنەی ئاخیل بەمانای لایەنی لاوازی دێ،نەك بەهێز،وەك تۆ بەد لێی حاڵی بووی.کاکە تۆ مانای(شیعار)یشت خراپ لێك داوەتەوە.دروشم پەیوەندی بە تاکتیکەوەهەیە،شیعاری ستراتیژی تەنیا لە خەیاڵی تۆدا هەیە،ئاخر کە مەسەلەکە بوو بەستراتیژ،ئەوە ئامانجی دوورە،نەك دروشم. کارەسات ئەوەیە ئەم تێنەگەیشتنەی خۆت،بە درشتبینی بۆ من لە قەڵەم دەدەی!

ڕەخنە لە مەنسوور حیکمەت و ڕێبوار ئەحمەدگرتن، ڕەخنە لە کۆمۆنیزمی کرێکاری گرتن نییە،ئاخر ئەوان لە ڕوانگەی منەوە هێندەی پێیان کرابێ، خوێنی کۆمۆنیزمیان تاڵ وئێسکی کرێکارانیان گران کردووە.من گەلێ ڕەخنەی ڕاستەقینەم لە ئێوە گرتبوو، تۆ توخنی وەڵامدانەوەی هیچ سەرنجێکم نەکەوتبووی. وەختی خۆشی کە بە نامیلکەیەك ڕەخنەت لە شیعرەکانم گرتبوو،بە تاقە ڕستەیەکیش باسی شیعرت نەکردبوو.ئەوی ئاوڕت لێ نەدابووەوە، هونەری شیعر بوو!ناونیشانی باسەکەت (ناسیۆنالیزم لە بەرگی کۆمۆنیزمدا!)وسەرچاوەکانیشت بڵاوکراوە سیاسییەکان بوون!لە(کوانە ڕەشەی ڕۆشەنبیری)یشدا،ئەوە بۆ من جێی سەرنج بوو، لە نووسینێکی درێژی شاعیرێکدا، ڕستەیەك نەبێ، لە بەرهەمی خامەی شیعر بچێ، نەخاسمە ئەگەر وەڵامی کەسێکیشی دابێتەوە، ژیانی بە ئەدەبەخشی بێ!کاکە ئاسۆ گیان:(سەرەنجامی ڕەچاوکردنی سیاسەتێکی ڕاست، مەرج نییە هەمیشە سەرکەوتن بێ، وەلێ داهاتووی ڕەچاوکردنی سیاسەتێکی چەوت، هەمیشە هەر ژێرکەوتنە.)ئەمە قسەی ئایزنهاوەرە،وەلێ ڕاستە. مەرج نییە هەرچی لە سەنگەری ئێمەدا نەبوو، هیچی ڕاستی پێ نەبێ.

2001/12/12

سەرچاوەو پەراوێز

(1)مەبەست لە بەکر ئەحمەدە کە بە (کوانە ڕەشەیڕۆشەنبیری)وەڵامی (کوانە ڕەشەی)ی دامەوە

(2)شیعرێکی جوانی محەمەدعومەر عوسمانە

(3)محمد الماغوط، سیاف الزهور، دار المدی2001، دمشق، لە گەڵ جێگەی دیگەشدا سوودم لە کتیبەکەی ماغووت وەرگرتووە.

(4) ایرج ازرین، در دیفاع از مارکسیسم1999 انتشارات رودباد

(5)حەمەسەعید حەسەن،نامەی ئەعمالی مامۆستایانی پرۆلیتاریا،پەیام ژمارە 29، 30لەندەن ساڵی2000

(6)مەریوان ڕەووف لەدووی ڕاستی گەڕان یان شێواندنی چەمکە زانستییەکان؟پەیام ژمارە 32ل34مارس 2001

(7)کاترین بیلسی، الممارسە النقدیە، ترجمە: سعید الغانمی، دار المدی2001دمشق

Kurdistan Net ©